

DAGSORDEN Fylkesutvalget d. 10-12-2024

Mødedato Tirsdag d. 10. december 2024 kl. 12:00

Mødested Radisson Blu Atlantic Hotel, Stavanger, møterom Kannik

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
PS 218/2024 Høringssvar til forslag til lov om besøksbidrag.....	4
PS 219/2024 Forslag til innplassering av næringshager og inkubatorer i Næringshage- og inkubasjo	14

Møteinnkalling

Utvalg: Fylkesutvalget

Møtested: Radisson Blu Atlantic Hotel, Stavanger, møterom Kannik

Dato: 10.12.2024

Tidspunkt: 12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest.

Vararepresentantene møter etter nærmere beskjed.

Møtet holdes i møterom Kannik. Det blir ikke streamet.

Forfall meldes harald.eide.ellingsen@rogfk.no.

Dersom det er aktuelt med habilitetsvurdering må man melde fra om dette tidlig, slik at det blir tid til å innhente en juridisk vurdering.

Ole Ueland

Fylkesordfører

Harald Eide Ellingsen

Utvalgssekretær

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2024/99098-2

Saksbehandler: Thomas Bergeland

Avdeling: Seksjon for næring

Høringssvar til forslag til lov om besøksbidrag

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
218/2024	10.12.2024	Fylkesutvalget

Vedlegg:

1	Høringsnotat
2	Høringsbrev

Sammendrag

Fylkesutvalget inviteres til å gi innspill til regjeringens høringsnotat om forslag til lov om besøksbidrag, også kjent som turistskatt. Dette høringsnotatet ble offentliggjort av Nærings- og fiskeridepartementet 19.november 2024, med høringsfrist 3. januar 2025.

Regjeringen foreslår en ny lov om lokalt besøksbidrag for å styrke kommunenes mulighet til å håndtere utfordringer knyttet til økt turisme. Lovforslaget er frivillig og gir kommunene adgang til å innføre en overnattingsavgift, hvor de selv kan fastsette nivået, med et øvre tak på 5 % av overnattingsprisen ekskl. mva. Kommunene beslutter selv hva inntekten skal benyttes til, innenfor et overordnet formål besluttet av Stortinget. Departementet foreslår at inntektene skal gå til å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder som styrker turistopplevelser og lokalsamfunn. Avgiften legges på kommersielle overnattingssteder, og inkluderer både tradisjonelle

kommersielle aktører som hoteller, pensjonater, moteller, campingplasser, hyttegrender og vandrerhjem, men også privatpersoner som leier ut via plattformer som eksempelvis Airbnb.

Dette er første fase i regjeringens besøksbidragsprosjekt. I neste fase vil det utredes bidrag fra cruiseturisme. Målet er å kombinere ulike finansieringsmekanismer for å dekke behovene i kommuner med høy turismebelastning.

Fylkesdirektørens innstilling

Fylkesdirektøren tilrår følgende høringsuttalelse:

- 1) Høringsfristen er kort, Rogaland fylkeskommune anser derfor ikke lovforslaget som tilstrekkelig utredet.
- 2) Alternative løsninger til å legge besøksbidraget på kommersiell overnatting bør utredes.
- 3) Formålsparagrafen bør tydeliggjøres for å sikre at besøksbidraget går til finansiering av reiselivsrelaterte fellesgoder.
- 4) Det er ønskelig med en nasjonal ordning, fremfor en frivillig kommunal løsning. Det bør vurderes om fylkeskommunene skal ha en overordnet regional forvaltningsrolle i ordningen.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Rune Thele
samfunnsdirektør

Bakgrunn for saken

Norge har opplevd stor vekst i antall tilreisende de siste tiårene. Reklamekampanjer og store markedsføringsbudsjetter har resultert i flere utenlandske turister. Veksten har bidratt til å skape nye muligheter i hele landet med nye bedrifter, aktører, tilbydere og nye arbeidsplasser, og dermed hatt positiv innvirkning på norsk økonomi og distriktsutvikling. Til tross for positive virkninger, oppstår det også noen bekymringer, utfordringer og problemer. Økt forurensing, forsøpling, slitasjeskader, kø, trengsel og støy er noen eksempler. Veksten av tilreisende skaper noen steder slitasje både på natur, miljø og lokalbefolkning.

Med bakgrunn i disse utfordringene ble det i 2021 nedsatt et offentlig utvalg for å utrede et mer bærekraftig reiseliv i Norge. Utvalget fikk i oppgave å se på kommunenes handlingsrom blant annet når det gjelder å styre besøk, forvalte lokale fellesgoder og å finansiere disse og andre reiselivsrelevante tjenester.

Dette arbeidet resulterte i [NOU 2023:10 Leve og oppleve - Reisemål for en bærekraftig fremtid.](#)

Et av utvalgets viktigste anbefalinger var å innføre et besøksbidrag på alle former for innkommende transport til Norge. I praksis ville det bety at en turistskatt skulle kreves inn via transport til/fra landet, fra passasjerer med fly, cruiseskip og ferjer, tog, buss og private bilister. Departementet har i etterkant konkludert med at en nasjonal besøksavgift på grensepasseringer etter alt å dømme er i strid med EØS-retten, hvor Norge gjennom EØS-avtalen er en del av EUs indre marked med fri flyt av varer, kapital, tjenester og personer, omtalt som de fire friheter.

En interdepartemental arbeidsgruppe ledet av Nærings- og fiskeridepartementet jobbet med utvalgets rapport, samt utredninger av pilotforslag. Det ble i januar 2024 signalisert at Regjeringen ville invitere næringsliv og kommuner til dialog og samarbeid om det videre arbeidet med lovforslaget, som skulle sendes på høring «over sommeren».

Lovforslaget som foreligger nå ble offentliggjort av Nærings- og fiskeridepartementet 19.november 2024, med høringssvar 3. januar 2025.

Problemstilling

Hvilke innspill skal Rogaland fylkeskommune gi til forslag til lov om besøksbidrag?

Saksopplysninger

Nærings- og fiskeridepartementet offentliggjorde 19. november 2024 *Høringsnotat om forslag til lov om besøksbidrag*.

Høringsnotatet er på 97 sider, og er distribuert til 164 ulike høringsinstanser, deriblant samtlige fylkeskommuner i landet. Notatet har 3 deler med totalt 11 kapitler:

Del 1 – Overnattingsavgift (kapitlene 1-6)

Del 2 – Besøksbidrag i Longyearbyen (kapitlene 7-11)

Del 3 – Forslag til lov om besøksbidrag

Lovens formålsparagraf finnes i Del 3 om selve lovforslaget, og lyder som følgende:

§ 1 Lovens overordnede formål og virkeområde.

Loven skal legge til rette for at det kan innføres besøksbidrag. Med besøksbidrag forstås en betaling fra besøkende til et avgrenset geografisk område, for å finansiere bestemte formål.

De seks kapitlene i del 1 er her kort oppsummert:

Kapittel 1 - Bakgrunn og hovedinnhold

Introduserer forslaget om en frivillig kommunal overnattingsavgift på opptil 5 % av overnattingsprisen for å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder.

Overnattingsbegrepet inkluderer hotell, motell, vandrerhjem, campingplasser og hyttegrender, men også korttidsutleie av private boliger og fritidseiendommer gjennom plattformer som eksempelvis Airbnb. Ordningen skal gi kommunene større handlingsrom til å håndtere press fra turisme og sikre bærekraftig verdiskaping. Avgiften er en del av regjeringens satsing på å balansere lokal utvikling og

reiselivsvekst. Inntektene skal øremerkes tiltak som naturvern, infrastruktur og turiststyring.

Kapittel 2 - Gjeldende rett – begrensninger og muligheter

Redegjør for eksisterende regelverk som både begrenser og muliggjør kommunal inntektshenting fra turisme. Muligheter ligger i parkeringsavgifter og havneavgifter, mens Allemannsretten legger begrensninger ved å lovfeste gratis tilgang til natur, og EØS-reglene krever rettferdig behandling av norske og utenlandske aktører.

Departementet vurderer også at forslaget om avgift på grensen, som ble foreslått i NOUen, vil være i strid med gjeldende EØS-regelverk, selv om avgiften settes lik for norske og utenlandske aktører. Forslaget om overnattingsavgift vurderes å være i tråd med eksisterende lover og EØS-regelverk. Behovet for å utvide kommunenes handlingsrom for å sikre finansiering av fellesgoder understrekes.

Kapittel 3 - Formålet med kommunal overnattingsavgift

Hovedformålet med overnattingsavgiften er å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder og gi kommunene større handlingsrom til å håndtere utfordringer knyttet til turisme. Fellesgoder, som naturområder, kulturattraksjoner og infrastruktur, er ofte underfinansierte, til tross for at de er avgjørende for reiselivsnæringen. Økt turisme fører til slitasje på naturen, press på infrastruktur og behov for vedlikehold og tilrettelegging. I tillegg kommer at reiselivsrelaterte fellesgoder i denne sammenheng ikke er ordinær, kommunal tjenesteproduksjon som kommunene er ansvarlig for å tilby sine innbyggere. Kommunene har i økende grad etterlyst nye modeller for finansiering for å møte disse behovene.

Kapittel 4 - Kommunal ordning

Kommunal overnattingsavgift skal være frivillig og fleksibel, tilpasset lokale behov og utfordringer. Avgiften pålegges overnattingssteder og gir kommunene mulighet til å finansiere reiselivsrelaterte tiltak med lokale tilpasninger. Inntektene skal brukes på fellesgoder som styrker turistopplevelser og lokalsamfunn. Kapittelet legger opp til et felles rammeverk som sikrer rettferdighet og effektiv administrasjon.

Det åpnes for lokale tilpasninger og samarbeid mellom kommuner, slik at ordningen kan tilpasses spesifikke behov og utfordringer. Departementet mener at en kommunal ordning er best egnet til å håndtere de unike utfordringene kommunene står overfor, i stedet for en nasjonal løsning. Dette gir kommunene større fleksibilitet og mulighet til å skape skreddersydde tiltak for sine lokalsamfunn.

Kapittel 5 - Lovregulering av besøksbidrag for overnatting

Lovforslaget gir kommunene hjemmel til å innføre overnattingsavgift, med klare regler for formål, virkeområde og innkreving. Avgiften skal pålegges både kommersielle aktører og privat korttidsutleie for å sikre rettferdig konkurranse. Kommunene får ansvar for å administrere og kontrollere avgiften, og midlene skal øremerkes reiselivsrelaterte fellesgoder. Kapittelet sikrer at ordningen er rettferdig, forutsigbar og i tråd med lovverket.

Kapittel 6 - Økonomiske og administrative konsekvenser

Avgiften gir kommunene nye inntekter, men kan også medføre administrative kostnader. Overnattingsbransjen kan oppleve prispress, men effekten anses som begrenset ved moderat avgiftsnivå. Besøkende vil bidra økonomisk til å dekke kostnader de påfører lokalsamfunn, noe som kan styrke turistopplevelsen. Tiltaket gir kommunene ressurser til å håndtere turisme bærekraftig og forbedre lokale fellesgoder.

Fylkesdirektørens vurderinger

Nærings- og fiskeridepartementet ønsker at berørte og interesserte aktører vurderer lovforslaget om besøksbidrag, og sender derfor utredningen på bred høring. Høringsforslaget ble offentliggjort 19.november 2024, og høringsssvar må avgis innen 3.januar 2025. I høringsbrevet presiseres det at «Grunnet videre fremdrift i saken vil det ikke bli gitt utsatt høringsfrist.»

Fylkesdirektøren anser det som problematisk at høringsfristen er så kort. Med julehøytid og offentlige fridager, er det ikke mange virkedager igjen til å behandle en så viktig sak. Dette lovforslaget, som er en helt ny innretning, med et nytt

bruksområde, fortjener å bli diskutert, behandlet og vurdert grundigere av alle involverte aktører enn det er mulighet til nå.

Fylkesdirektøren vurderer, med bakgrunn i næring- og innovasjonsstrategiens satsing på reiseliv og opplevelser, samt generelle hensyn til bostedsattraktivitet, næringsutvikling, samfunnsutvikling og naturvern, at det er flere punkter i lovforslaget Rogaland fylkeskommune bør gi høringssvar på.

Selve lovforslaget

Fylkesdirektøren er enig i at det er et behov for å innføre en ordning hvor tilreisende betaler for tilretteleggingen og bruken av de fellesgodene som er med og skaper en god reiseopplevelse. Det er derfor bra at regjeringen ser viktigheten av et besøksbidrag og prioriterer å jobbe frem lovforslag om dette.

Lovens formål, som beskrevet i lovforslagets paragraf 1 sier at besøksbidraget skal forstås som en betaling fra besøkende til et avgrenset geografisk område, for å finansiere bestemte formål. Denne definisjonen kan oppfattes som noe uklar, og bør tydeliggjøres til å si at besøksbidraget skal finansieres *reiselivsrelaterte fellesgoder*.

Besøksbidrag på kommersielt overnattingstilbud

Forslaget i NOU 2023:10 var at besøksbidrag ble krevd inn på innreise til Norge. Ved å legge bidraget på transportmiddelet, sørget man for at alle besøkende bidrar like mye. Det er derfor oppsiktsvekkende at noe av det som må anses å være en hovedkonklusjon i NOUen viser seg å ikke være tillatt, og at alternativer heller ikke utredes nærmere.

Å legge den økonomiske belastningen på overnattingsnæringen er langt fra ideelt. Det er flere grunner til det. Hotellnæringen i vår region har fortsatt mye ledig kapasitet i det som anses å være sesong for ferie- og fritidsreisende. Å tillegge en ytterligere avgift, som bidrar til å øke prisen på overnattingen, er ugunstig. Dette kan være en faktor som får noen grupper til å velge bort beskattede overnattingsalternativer. Dermed kan man få en vekst i et segment som allerede er problematisk; de som overnatter fritt med bobiler, campingvogner og telt. Den foreslåtte avgiften skal bidra til å bøte på problemer som oppstår nettopp i disse tilfellene, men slik forslaget

foreligger nå, er det brukere som bidrar til økonomisk utvikling gjennom å bruke kommersielle overnattingstilbud som må betale for en tilrettelegging for de som ikke bidrar økonomisk.

Videre er det slik at selv om antallet utenlandske gjestedøgn som overnatter på kommersielle overnattingstilbud øker, er det fortsatt flest norske gjester på de norske overnattingsstedene. Dermed blir det norske forbrukere som i størst grad må ta regningen for at det kommer utenlandske turister.

Ved å legge besøksbidraget på overnatting kan det også slå veldig skjevt ut på hvilke kommuner som får inn bidrag, og hvilke utgifter og behov de har for tilrettelegging av fellesgoderessursene. I vår region vil eksempelvis en by som Stavanger kunne ta inn store beløp i besøksbidrag fra sine mange hoteller, mens Strand kommune med sine få overnattingsmuligheter, vil kunne få mindre bidrag inn, til tross for store tilretteleggingsbehov til Norges største naturbaserte turistattraksjon, Preikestolen.

Hensikten med lovforslaget er å gi mulighet for at kommunene kan innføre besøksbidrag for å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder. Fylkesdirektøren er usikker på om lovforslaget som nå er lagt fram, er tilstrekkelig til å oppnå det som beskrives som hovedformålet med loven. Lovforslaget vil gi størst finansieringsgrunnlag i kommuner som har mange overnattingsbesøk. Det er størst antall overnattingsbesøk i de største byene i Norge, og de store byene har selvsagt behov for finansiering av fellesgoder, samtidig er det grunn til å anta at mange av de større byene allerede har ganske god infrastruktur for denne type fellesgoder allerede. Det finnes mange eksempler på at turister og besøkende overnatter i andre kommuner enn der behovet for å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder er størst. Det er positivt at kommuner med mange overnattingsbesøk får en finansieringsmulighet for reiselivsrelaterte fellesgoder. Samtidig er det bekymringsfullt at lovforslaget ikke sikrer nødvendig finansiering av reiselivsrelaterte fellesgoder i kommuner med forholdsvis lavt overnattingsbesøk, men med betydelige dagsbesøk som gir slitasje på natur og kulturmiljø, og hvor det er utfordringer med besøkshåndtering, og store behov for bedre finansieringsløsninger av reiselivsrelaterte fellesgoder.

Den kommunale løsningen

Eksemplet over, basert på hvilke kommersielle overnattingsmuligheter det finnes i en kommune, viser både at det er problematisk at bidraget skal hentes inn via overnatting, men også at det er lagt opp til en kommunal løsning. Igjen er det slik at turistattraksjoner og den store pågangen av turister ikke nødvendigvis skjer i en stor, folkerik kommune. Å overlate til kommunene å innføre og administrere en slik løsning, kan for mange små kommuner være ganske komplekst. Lovforslaget legger opp til samarbeid mellom kommunene, men dette kan fort komplisere både gjennomføringen og oppfølgingen av en slik ordning.

Fylkesdirektøren savner en mer overordnet koordinering av et slikt omfattende tiltak. En nasjonal løsning er mest rasjonelt for innkreving, oppfølging og rapportering, samt at man da vil få en felles kunnskapsbase, basert på like kriterier. Kommunene kan selv bestemme om de vil innføre besøksbidrag, men de må da benytte den nasjonale løsningen. Reisemålsledelse og besøksstrategi må være på plass i kommunen før den kan bli med i ordningen, dette vil være svært kapasitetskrevenende for små og mellomstore kommuner. Fylkeskommunene, i kraft av å være regional planmyndighet, forvalter av natur og kulturarv som fellesgoder, samt aktøren med det overordnende regionale blikket, bør etter fylkesdirektørens vurdering, forvalte midlene. Da oppnår man en fordeling av midlene der behovene er størst, og ikke nødvendigvis der hvor det er flest hotellsenger tilgjengelig.

Fylkesdirektøren setter spørsmålstegn ved at et så viktig forslag som reisemålsledelse og besøksstrategi, som var nøye behandlet i NOU 2023:10 Leve og oppleve - Reisemål for en bærekraftig fremtid er utelatt fra det nye lovforslaget

Her ble det foreslått at fylkeskommunene skal fordele besøksbidrag etter søknad til kommuner som har etablert en strategisk reisemålsledelse og som har en strategisk tilnærming til reisemålsutvikling.

Dette var ett av fire punkter Fylkesdirektøren leverte uttalelse på til høringen av NOU 2023:10 i sak 146/2023.

«Kapittel 7: Reisemålsledelse Det vil være ressurskrevende for flere kommuner å etterkomme de krav som stilles i høringen, da spesielt knyttet til å ha egne reiselivsstrategier. Rogaland fylkeskommune mener fylkeskommunene her kan spille en viktig rolle, både gjennom veiledning og

ved at fylkeskommunale strategier kan legges til grunn og tilpasses den enkelte kommune.»

Utvidelse av ordningen

Ender lovforslaget med at besøksbidraget legges på kommersielle overnattingstilbud bør også egen bruk av fritidsboliger og sesongbasert camping vurderes inkludert i ordningen. Dette er brukere av et reisemåls naturbaserte fellesgode, og bør derfor også bidra på samme måten. Eventuelle fellesgodebidrag disse i dag betaler gjennom eiendomsskatt må da tas ut av eiendomsskattegrunnlaget, og i stedet innkreves som besøksbidrag. Da sørges det for at midlene brukes på rett måte, å bøte og tilrettelegge på naturbaserte fellesgoder, og ikke inn i den generelle kommuneøkonomien.

Det må også vurderes en løsning for villcampende bobiler og tilsvarende overnattinger. Det er her veksten av tilreisende er størst, men også her det tas inn minst i bidrag.

Konklusjon

Fylkesdirektøren mener lovforslaget som nå er lagt fram ikke er tilstrekkelig til å sikre finansiering av alle behov for reiselivsrelatert finansiering av fellesgoder, noe som er beskrevet som hovedformålet med loven.

Fylkesdirektøren mener at forslag til lov om besøksbidrag har for kort høringsfrist, og at lovforslaget bør utredes nøyere. En slik utredning vil forhåpentligvis peke på andre måter å innkreve besøksbidrag enn gjennom kommersiell overnatting.

Det er ønskelig med en nasjonal ordning, hvor fylkeskommunene har en regional funksjon i å forvalte midlene, slik at fordelingen skjer i henhold til hvor behovene er størst.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2024/101747-1

Saksbehandler: Ole Kristian Følgesvold Bratset

Avdeling: Seksjon for næring

Forslag til innplassering av næringshager og inkubatorer i Næringshage- og inkubasjonsprogrammet fra 2025

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
219/2024	10.12.2024	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Brev fra Siva med informasjon om differensieringsanalysen

Sammendrag

Fylkeskommunen er oppdragsgiver for Siva i gjennomføring av inkubasjons- og næringshageprogrammene. Ny programperiode startet i 2023 og hvert andre år gjennomfører Siva en differensieringsanalyse, som er en grundig gjennomgang av alle næringshager og inkubatorer. Et av formålene med differensieringsanalysen er å vurdere om næringshagene og inkubatoren er plassert på riktig tilskuddsnivå, eller om det kan utløses mer potensiale ved å gjøre justeringer. I denne saken presenterer fylkesdirektøren resultatet av Siva sin differensieringsanalyse og foreslår innplassering i differensieringsmodellen for næringshagene og inkubatoren i Rogaland fra 2025.

Nivå for innplassering av næringshagene og inkubatoren vil få betydning for fordelingen av midlene på post 61 i kapittel 553 i Statsbudsjettet. Disse midlene fordeles mellom Siva og Innovasjon Norge.

Fylkesdirektørens innstilling

1. Fylkesutvalget vedtar følgende innplassering for næringshagene i Rogaland for 2025: Rogaland Ressurssenter AS, kr 3 600 000, trinn 5. Næringshagen i Ryfylke AS, kr 2 900 000, trinn 4. Medvind Næringshage AS, kr 2 900 000, trinn 4. TEAL AS: kr 2 200 000, trinn 2
2. Fylkesutvalget vedtar følgende innplassering for inkubatoren i Rogaland for 2025: Validé AS, kr 7 000 000, trinn 8.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Rune Thele

samfunnsdirektør

Bakgrunn for saken

1. januar 2023 startet nye programperiode for Sivas næringshage- og inkubasjonsprogram. Den nye programperioden varer frem til 2032. I 2024 har Siva gjennomført en differensieringsanalyse av næringshagene og inkubatoren i Rogaland. Et av formålene med differensieringsanalysen er å vurdere om næringshagene og inkubatoren er plassert på riktig tilskuddsnivå, eller om det kan utløses mer potensiale ved å gjøre justeringer.

Den økonomiske rammen for tildeling til næringshagene og inkubatoren kommer fra tildeling over statsbudsjettet (kap. 553, post 61), samt midler over Rogaland fylkeskommunes budsjett. Forslaget som nå legges frem, er en omprioritering innenfor eksisterende ramme avsatt til næringshager og inkubator.

Den økonomiske rammen som ble tildelt næringshagene og inkubatoren fra Rogaland i 2024 – fordelt på næringshageprogrammet og inkubasjonsprogrammet er vist i tabellen under.

Næringshageprogrammet	Tilskudd post 61 Nasjonal innplassering	Fylkes budsjett 2024	Totalt	Trinn 2024
Rogaland Ressurssenter	2 865 211	700 000	3 565 211	5
Næringshagen i Ryfylke	2 456 013		2 456 013	3
Medvind24 Næringshage AS	2 456 013		2 456 013	3
TEAL AS	2 149 011	300 000	2 449 011	3
Inkubasjonsprogrammet				
Valide AS	5 116 728	3 250 000	8 366 728	7
Sum	15 042 976	4 250 000	19 292 975	

Tabell 1: Oversikt over differensieringstilskudd i Rogaland, 2024 (fordelt over post 61 og vedtatt fylkesbudsjett 2024)

Problemstilling

Fylkesutvalget skal ta stilling til innplassering av næringshager og inkubatorer i Rogaland. Innplassering av disse får betydning for den økonomiske fordelingen mellom Siva og Innovasjon Norge.

Saksopplysninger

Finansieringen av næringshagene og inkubatoren kommer fra post 61 i kapittel 553 i regjeringens forslag til statsbudsjett, samt en bevilgning i Rogaland fylkeskommunes budsjett. Midlene i post 61 skal fordeles mellom Siva og Innovasjon Norge.

Foreløpige ramme for post 61 i 2025 fremgår av regjeringens forslag til statsbudsjett. Det er foreslått kr 28 103 000 på post 61, mot kr 28 259 000 i 2024. Dette er en reduksjon på kr 156 000. I budsjettet for Rogaland fylkeskommune for 2025 er det foreslått satt av 4 500 000 til næringshagene og inkubatoren. Forslaget som nå legges frem, er en omprioritering innenfor eksisterende ramme avsatt til næringshager og inkubator.

Alle næringshagene og inkubatorene har blitt vurdert etter et sett kriterier som er forankret i målsettingene for programmene. I vedlagt brev fra Siva framgår kriteriene som har blitt benyttet, hva som inngår i de ulike kriteriene og hvordan de er vektet. Basert på denne vurderingen foreslår Siva følgende differensieringstilskudd for næringshagene og inkubatoren i 2025:

Næringshage/Inkubator	Fylke	Program	Totalsum	Vektet totalscore	Fylkes-innplassering	Nasjonal innplassering	Potensiale diffmodell	Endring ifht dagens diffmodell
Validè AS	Rogaland	INK	4	5,00	7 000 000	6 200 000	7 000 000	1 000 000
Medvind Næringshage AS	Rogaland	NH	2	6,50	2 600 000	2 600 000	2 900 000	200 000
Næringshagen i Ryfylke AS	Rogaland	NH	9	12,50	2 600 000	2 900 000	2 900 000	200 000
Rogaland Ressurssenter AS	Rogaland	NH	10	13,50	3 600 000	3 600 000	3 600 000	800 000
TEAL AS	Rogaland	NH	3	4,00	2 200 000	2 200 000	2 200 000	100 000

Tabell 2: Sivas forslag om differensieringstilskudd i Rogaland 2025

Utover de kriteriene som er lagt til grunn, avhenger tilskuddsnivået av omfang av aktivitet og dagens tilskuddsnivå. Samt en vurdering av hva Siva anser å være et realistisk tilskudd på bakgrunn av analysene som er gjennomført av den enkelte inkubator og næringshage. Videre har den fylkesvise rammen vært førende for forslagene til tilskuddsnivå.

Siva foreslår at dersom fylkeskommunen har anledning til å utløse det fulle potensialet knyttet til differensieringsmodellene, er deres anbefaling i prioritert rekkefølge:

1. Øke tilskuddet til Næringshagen i Ryfylke til 2,9 millioner kroner
2. Øke tilskuddet til Medvind næringshage til 2,9 millioner kroner

Fylkesdirektørens vurderinger

Fylkestinget ga i FT-sak 116/2022 fylkesdirektøren fullmakt til å vedta opptak av innovasjonsselskaper i Sivas næringshage- og inkubasjonsprogrammer i 2023-2032. Fylkesdirektøren legger likevel saken frem med et forslag til vedtak ettersom saken får økonomiske konsekvenser både for fordelingen av post 61, samt for Rogaland fylkeskommunes budsjett. Dette anser fylkesdirektøren at går ut over fullmakten gitt i tidligere politisk sak om opptak i programmet.

Fylkesdirektøren anbefaler å innplassere næringshagene og inkubatoren i tråd med Sivas faglige vurderinger. Samtlige av næringshagene i Rogaland ligger over gjennomsnittet i Sivas analyse, og Rogaland Ressurssenter og Næringshagen i Ryfylke er scoret som landets to beste næringshager. Fylkesdirektøren foreslår derfor å justere Næringshagen i Ryfylke og Medvind næringshage opp til 2,9 millioner kroner for å utløse det fulle potensiale knyttet til differensieringsmodellen. På bakgrunn av Sivas vurderinger, foreslås det følgende fordeling:

Næringshageprogrammet

- Rogaland Ressurssenter AS, kr 3 600 000, trinn 5
- Næringshagen i Ryfylke AS, kr 2 900 000, trinn 4
- Medvind Næringshage AS, kr 2 900 000, trinn 4
- TEAL AS: kr 2 200 000, trinn 2

Inkubasjonsprogrammet:

- Validé AS, kr 7 000 000, trinn 8

I sum utgjør dette en tildeling fra Rogaland fylkeskommune på kr 18 600 000. Av denne tildelingen kommer kr 14 100 000 fra post 61 og kr 4 500 000 fra budsjettet til

Rogaland fylkeskommune. Disse foreslås nå omprioritert innenfor eksisterende ramme avsatt til næringshager og inkubator.

Rogaland fylkeskommune vil med denne fordelingen ha fulgt Sivas forslag til reviderte tilskuddsmodeller for næringshage- og inkubasjonsprogrammene i 2025. Midlene som er avsatt i budsjettet til Rogaland fylkeskommune gjør at innplassering kan skje i tråd med faglige anbefalinger, til tross for at fylkesdirektøren foreslår å redusere Sivas andel på post 61 til fordel for Innovasjon Norge. Grunnet en økning i Sivas andel av post 60 over flere år, har Innovasjon Norge gjentatte ganger fått redusert sin andel. Fylkesdirektøren anbefaler derfor at fordelingen mellom de to aktørene i år legges på om lag lik sum til begge.

Som en konsekvens av denne innplasseringen for næringshagene og inkubatoren blir post 61 for 2025 fordelt slik:

- Siva kr 14 100 000
- Innovasjon Norge kr 14 003 000

Konklusjon

Fylkesdirektøren tilrår å innplassere næringshagene og inkubatoren i tråd med Sivas faglige anbefalinger. Som en konsekvens av dette justeres fordelingen av midlene på post 61 mellom Innovasjon Norge og Siva i tråd med dette.

Næringshageprogrammet	Tilskudd post 61 Nasjonal innplassering	Fylkesbudsjet 2025	Totalt	Trinn 2025
Rogaland Ressurssenter	2 600 000	1 000 000	3 600 000	5
Næringshagen i Ryfylke	2 400 000	500 000	2 900 000	3
Medvind24 Næringshage AS	2 400 000	500 000	2 900 000	3
TEAL AS	2 200 000		2 200 000	2
Inkubasjonsprogrammet				
Valide AS	4 500 000	2 500 000	7 000 000	8
Sum	14 100 000	4 500 000	18 600 000	

Tabell 3: Oversikt over differensieringstilskudd i Rogaland, 2025 (fordelt over post 61 og vedtatt fylkesbudsjett 2025)

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.